

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Orationibus lacvlatoriis Libri IV. Ascetici, Seu ad exercitationem spectantes

Balinghem, Antoine de

Antverpiae, 1618

Cap. VII. Quinam his oratiunculis compellandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51085)

tionum ceterisque eò spectantibus dicta
sint.

C A P V T VII.

Quinam his oratiunculis compellandi.

EXsuperiùs dictis satis constare existimo,
tum Deum Opt. Maximum cælestesque
mentes atque Diuos omnes, eorumq; singu-
los, ac imprimis Sanctissimam Deiparam his
precationibus inuocandam, nec peculiarem
ea res continet difficultatem, suntq; ijs (quæ
quidem ad hanc quæstionem pertinent)
communia omnia cum oratione vniuersè
accepta. Quare iis explicandis superseden-
dum. Afferam tantùm pauca exempla,
eorum ferè qui id etiam nostris temporibus
factitarunt, quibus fortasse, quia ea notiora
nobisque coniunctiora, maior quædam in-
est mouendi vis, atque continebo ferè me
intra præstitutos fines breuiorum oratio-
num.

Egregiâ Xauerius (ita de eo Turfellinus)
pietate in sanctissimam Trinitatē fuit, quip-
pe solitus eam summâ religione & colere &
appellare, Christum humanæ salutis aucto-
rem vnicè diligebat; B. Mariæ Dei parenti
benignissimæque hominum patronæ ma-
ximè addictus erat, itaque moribundus, lib. 6. vita c. 5.

P Sacro-

Sacro sanctæ Trinitatis, Iesu Christi, B. Mariæ vsu magistro identidē exposcebat opem, vt quorum cum eximia veneratione vixerat, eorum crebrâ cum imploratione moreretur. Secundùm hos Archangelum Michaelē celestium Principem & propugnatorem ecclesię egregio colebat studio: inde beatorum omnium ac fidelium cœtum Christi q̄: sponsam ecclesiam, cuius auxilium sæpius implorabat. Angelum quoque custodem suum: item Archangelos locorū vbi versaretur aut quò tenderet præfides, frequenter in suis conatibus, ærumnis, periculis inuocabat. Hæc quidem de B. Xauiro Turfellinus.

L. 2. c. 3. De B. autem Aloysio ita Ceparius, sanctos angelos ac præcipuè Tutelarem suū singulari quadam obseruatiâ colebat; fingebat animo se nouem angelorum choris Deum comprecantibus & hymnum illum sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortalis miserere nobis concinentibus mixtum esse, què proinde hymnum ipse iterabat nouies, & cum illorum precibus suas coniungebat. Angelo custodi suo se imprimis quotidie ter suaque omnia commendabat, mane & vesperi recitando precem: Angeli Dei; Atque interdum in ædem sacram circum aras supplicatum se conferebat. Persuasum quoque habebat se perinde angeli ductum sequi oportere, atque cœcum quempiam, qui viarum discrimina

crimina ignorans, eius, qui baculo gressum
eius regit providentiæ in omnibus confidit.
hactenus historia.

Pia sanè huius Diui consuetudo, atque ab
ipsis Patribus vsurpata. Iacob enim Patriar-
cha, bene precatus filiis Iosephi, *Angelus* (in- Gen. 48
quit) *qui eruit me de cunctis malis benedicat pueris*
istis. Quibus verbis appellari ab eo Angelum
negari quidem non potest. His astruitur illud
Eliphaz Themanites à Sancto Iobo recen-
situm: *Voca* (inquit) *si quis est qui respondeat, & ad* cap. 5.
aliquem Sanctorum conuertere: Quo quidem lo-
co nomine Sanctorum, Angeli accipiendi,
de sententiâ Augustini. Atque illud eiusdem.
Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici
mei. Angelis etiam dictum existimat Angu-
stinus. Quare non ita multo post. *Si fuerit,*
inquit, Angelus loquens pro eo vnus de millibus mi-
serebitur eius, & dixerit, libera eum.

In an-
nota-
tioni-
bus in
Iob.

Posterioribus verò sæculis, nihil Angelo-
rum inuocatione occurrit frequentius. Ea Act. 6. in
namque à septima Oecumenica Synodo le-
ge sancita est. Cum timore (ita sancta Syno-
dus) omnia agamus postulantes intercessio-
nes incontaminatæ De: patre: Item Sancto-
rum Angelorum omniumq; Sanctorum.]

His suffragatur etiam S. Ambrosius, ob- lib. de
secrati sunt, inquit, Angeli, qui nobis ad pre- viduis
sidium dati sunt, Martyres obsecrandi (de vitra
quibus & vniuersè de Sanctis paulò post mediâ.

agemus. quæ hic quidem per *προλαύσαν* dicta sunt) quorum videmur nobis quoddam corporis pignore patrocinium vendicare, possunt pro peccatis nostris rogare, qui proprio sanguine etiam si quæ habuerunt peccata lauerunt. Isti enim sunt Dei martyres, nostri præfules, specularores vitæ actuumque nostrorum; non erubescamus eos intercessores nostræ infirmitatis adhibere, quia ipsi infirmitatem corporis etiam cum vincerent cognouerunt.]

Serm. 5.
de Epi-
phania.

lib. 4. in
Cant.

Sed præclarum est illud Magni Leonis, cōfirmate amicitias cum sanctis angelis cum Patriarchis, Prophetis, Apostolis, martyribusque sociamini, horum diuitias concupiscite & per bonam æmulationem, ipsorum ambitu suffragia. Sanctus autem Beda cauernam maceriæ, de qua in canticis, ita interpretatur; sed & cauernam maceriæ (inquit) id est sanctorum vel angelorum vel hominum, crebras pro nobis intercessionem apud misericordiam pij conditoris queramus: hæc sunt enim tutissima ac fortissima Ecclesiæ præsidia.]

Præterea vetustissimo Ecclesiæ more receptæ sunt litanie, sancteque conciliis Gerundensi, Aurelianensi I. Moguntino, Tolitano V. Tolitano VI. & Bracarensi II. Quibus & indicuntur recitandæ vel triduo ante Ascensionem vel aliàs pro re nata.

His

His denique accedat factum S. Gregorij, lib. 1. vitæ c. 42.
 qui grassante peste hæc litanias indixit, quibus non modò Dei, verùm etiam Sanctorum tum Angelorum tum hominum continentur inuocationes, quas raptim & breuiter sua cuique Diuo adhibita iaculamur, vt verè aliud non sint hæc litanie, quàm plurimæ eaque multiformes iaculatoriæ preces simul conglobatæ. Quæ à me paulò fusiùs sunt commemorata propter grassantes huius æui errores, qui immortale Diuorum inuocationi bellum indixerunt.

De Patre Fabro in hæc verba Orlandinus. Hist. Societ. lib. 3. n. 29.
 Vt Angelos præcipuo cultu venerabatur semper, & secundam eis feriam potissimum dedicarat, eosdemque identidem dies ac noctes piis vocibus appellabat, præcipuè cõtra improbos spiritus, qui tam multis modis exagitant genus humanum; ita his se custodibus præcipuè in itineribus committebat, hos cognoscebat vbique præsentibus, nusquam sine eorum implorata custodia, comitatùque prodibat vt illi fortunarent iter, & lætos suis rebus exitus afferrent, in omni regno ditioneque prætereunda, principatus & Archangelos, sibi & incolis implorabat, cum ad urbem aliquã oppidumve propiùs accederet fundebat supra incolas oratione & clementissimo Dei numini supplicabat, vt eius regionis Archàngelus angeliq;

magistri singulorum hominum atque custodes, præcipuo eam studio curaque defenderent. Atque hæc quidem de Fabri viri sanctissimi breuioribus precationibus ad Angelos.

Quàm verò multus is esset (verba sunt historici,) in cultu beatorum, non est facile cogitatione, nedū stylo assequi: didicit afflante spiritu memoriam cuiusque beati cum pietate coli; si quis primū gratias ageret diuinæ clementiæ, quòd eum iam inde ab æternitate prædestinasset & vocasset ad gloriam, ad eam suis itineribus & quasi gradibus perduxisset. Deinde si easdem Sacratissimæ matri gratias, angeloque eius custodi persolveret & iis cælestibus sigillatim, qui ad eius salutem & gloriam aliquid cõtulissent. Postea si & ad Deum & sanctum illum pro iis, qui & præcipuo eum colerent aut coluissent honore, preces sterneret, tum si Deum ipsum studiosè rogaret, ut eius litterarum monimenta, si quæ forent, rerumque ab eo gestarum memoriam custoditam, & conseruatam vellet. Denique si pares eius ossibus, ubi ubi essent, tribuerentur venerationis honores, & ex iis aliquid vnde se muniret & tueretur exquireret. Porro tam erat in colendis beatis Faber attentus, non modò ad eorum ac Dei laudem, sed etiam ad degentium in terra præsidium. Nam cùm tantum inter sit
pie-

pietatis publicæ, summorum ad eam Principum habere propensos animos, ipse interiore præsensit admonitu eoque perillustri, cælestium omnium tanti esse suffragia, ut vel vnius præsidium plus efficacitatis habeat, ad corrigendos hominum mores, quàm cunctorum edicta Regum, industrijque conatus. Hoc igitur impèsius studebat ipse ad causam pietatis, humana & cælestia sociare præsidia, & ipsis quoque regibus patrocina conciliare beatorum. Hæc historicus.

Quæ quidem à me fusiùs commemorata sunt, quòd tum insignem eximij viri in cælestes pietatem, tum eos colendi facilem neque iniucundam rationem vixque adhuc (quod quidem ex sanctorum factis posteritati mandatis constet) vsitatam contineant. Denique quoniam ea proposito nostro non parum inferuiebant; fit enim verisimile hæc omnia pietatis exercitia, viro occupatissimo, brevioribus precatiunculis obita variatisque & frequentatis aspirationibus ad Diuos, quod ipsum satis etiam habetur ex historia.

Atque ut huic doctrinæ, exempla superioris memorię quæ etiam auctoritatem conciliare solent, non desint, vnum afferam, qui nobis omnium instar erit, beatissimum sanctissimumque Franciscum, qui quemadmodum quoue pietatis sensu cælestes coleret iisque supplicaret. ita D. Bonauëtura. Matrem ^{c. s. vi.} ta.

Domini nostri Iesu Christi indicibili complectebatur amore, & an ipsa post Christum præcipuè fidens eam sui ac suorum aduocatum constituit, & ad honorem ipsius à festo Apostolorum Petri & Pauli vsque ad festum assumptionis deuotissimè ieiunabat Angelicis spiritibus ardentibus igne mirifico ad excedendum in Deum, & electorum animas inflammandas inseparabilis erat amoris vinculo copulatus, & ob deuotionem ipsorum, ab assumptione virginis gloriosæ 40. diebus ieiunans orationi iugiter insistebat. Beato autem Michaëli Archangelo eò quòd re-pæsentandarum animarum haberet officium, spiritali erat amore deuotior, propter feruidum què habebat zelum ad salutem omnium saluandorum: Ex recordatione Sanctorum omnium tamquam lapidum ignitorum, in deificum recalescebat incendium. Apostolos omnes, & præcipuè Petrum & Paulum propter feruidam charitatem, quam habuerunt ad Christum, summâ deuotione complexans, ob quorum reuerentiam & amorem quadragesimæ speciale ieiunium domino dedicabat. Hæc Bonauentura.

Quid ad hanc sanctissimi viri aduersus cælestes pietatem addi potest, quam nõ præcatione tantum, verum & ieiunio corporis-que maceratione testatam & peruulgatam reliquit? Atque his satis intelligitur quanti duxerit

daxerint Patres nostri iique eximiae sanctitatis viri, caelorum patrocini, quamque studiosè iuxta ac frequenter eos appellarint: Sciebant nimirum ipsos esse cuneos, (vt loquitur Basilus) inexpugnabiles, atque communes humani generis custodes & optimos curarum socios. Nec erant nescij quiduis à diuino numine eorum operâ impetrari. Quemadmodum enim milites (ait Chrysostomus de sanctis martyribus) vulnera in praelio sibi inflicta monstrantes fidenter loquuntur, ita & illi absecta capita gestantes & in medium afferentes, quæcunque voluerint apud Regem caelorum impetrare possunt.]

Orat. in
40. Mar
tyres.

Quam laudem martyribus tribuit Chrysostomus, cur non ea sanctis item omnibus eorumque singulis conueniat? An verò non sunt vniuersi Dei amici, domestici & familiares? caelestis aulae Principes, Regium thronum iugiter circumstantes? quorum non modò vocem sed desiderium etiam, exaudit beneficus & liberalis Dominus? At nonne sunt eorum singuli Ecclesiae columnæ? mortalium praesides? Parentes rectorèsque nostri, quibus incumbit ex se spiritu natorum necessitatibus prospicere? (quod ipsum quidem accuratè studioleque ab ipsis praestari perficique supra asseruit Ambrosius) vt qui ipso vsu experientiaque didicerunt, quantum in mortalium vitam

Serm.
de SS.
Iuuen-
tio &
Maxi-
mo to. 3.

malorum tentationúmque inuexerit peccatum, quantóque sit opus cùm animi robore tum externâ ope præsidioque ad eas perfectè, integrè, nullaque sui parte læsa afflictâque superandas.

CAPVT VIII.

Eorum qua proximè dicta sunt de celestium inuocatione praxis.

QVAM QVAM cuiuslibet integrum est, cam ex qua maximum percipit fructum sequi rationem cælites appellandi, ne tamen cuiquam desit dux & quasi viæ index in hac tam pia mētis tamque fructuosa exercitatione, ea suggeram, quæ à sanctis viris in hoc genere factitari audio. Præter Deiparam virginem sanctissimam, Angelum custodem, patronos, quos sibi alij alios delegerunt, Diuosque quorum natalis dies in illud tempus incidit, quos omnes, singulosque eorum, quolibet die etiam frequentius breui aliquâ precatone compellant: partiuntur hebdomadæ, dies septem, hoc ferè modo.

Dominicam diem nouem assignant angelorum choris, feriam secundam Patriarcharum, prophetarum, Apostolorumque cœtibus. Tertiam martyrum purpuratis agminibus.